

DOCUMENTA

mayol joan mestre pere mayol consellers de dita vila lo present any tots primer prestat jurament de be hi llealment aconsellar a tota utilitat de la present nostra universitat ut sequitur

mes avant demanam a vostres savieses que per la festa del glorios sant joan tenim de patriga de aver sermonador y tambe si tindran an be de que per onra de la dita diada si auriem temporal conforme patriga antiga

sobre de la qual preposicio fonch determinat hi conclus per la mes part del consell donan lloc anels honorables jurats de conduir sermonador hi axi mateix temporal hi aje dita diada per altre no ab tal empero que si ganansia hi aura sia en la obra de la isglesia ni si aura perdua que la vila pac aquella y que el honorable batle y jurats ajen quisquon de aquells la dançada conforme patriga antiga

testimonis los senyers en pere pou hi miquel galmes

RAMON GAYA, Pbro.

14.

CASA FERRAGUT

Contrato de arrendamiento

(1707)

La familia Ferragut se estableció en Son Daxopta a principios del siglo XVII, procedente de la villa de Selva, según se desprende de un libro de recibos de Perote Ferragut que comprende los años 1578 a 1609. El pequeño trozo de tapa que le queda a dicho libro es un pergamino del siglo XIV o XV.

Esta rama de Ferragut entroncó con las principales familias de San Juan como los Gayá de Solanda, Font de Cuculuix, Bausá de Son Pericás, Nicolau de Son Font, Oliver d'Es Calderés, etc., y queda extinguida con la actual propietaria Doña Juana Ana Miralles Ferragut.

En su archivo particular se conservan algunos documentos familiares, principalmente testamentos, siendo los más antiguos del año 1655. También figura un arrendamiento de Son Daxopta del año 1707, que transcribimos a continuación:

Die xij Mensis Novembris anno a nativitate Domini MDCCVII.

In Dei nomine ette. nos Praixedis Ferragut et Gajá vidua Jacobi Ferragut dicti de Son Daxopta et Petrus Ferragut dictorum coniugum filius, ville Sancti Joannis, et die presenti villa..... gratis ette. presentique publico instrumento ette. quilibeth nostrum principaliter, et in solidum obligati, locamus sive arrendamus ad tempus quatuor annorum a die octava mensis Septembris precipue preterito computandum, et finiebit dicta die anno 1711 quandam possessionem nostram nominatam Son Daxopta, sita in termino dicte ville Sancti Joannis, vobis Guilliermo Gaja filio Francissi dicta ville Sancti Joannes presenti ette. cum pactis obligationibus et retentionibus infra scriptis.

1.º es pacta que vosdit conductor tingau obligatio de conrar la dita possessio a us de bon conrador y que no pugau llevar ni afagir a los samantes sots pena de los perguis.

Item es pacta que no pugau tallar llenya dins de la plata sens llisentia nostra sots pena de dits perguis.

Item es pacta que lo darrer any tingau obligatio, vos dit conductor, de tornar les vuit quarterades de terra que vos donam goret de tres rejas estimat per Jasinto Font y Francesch Bausa cade quarterade per cade reja a rao de llliure 6 sous del modo que lo vos antregam axi mateix estimat per dos homens, y si se troba mancap paguerau aquell, y si val mes se vos pagara de la annua merse.

Item es pacta que la vinya qui es an dita possessio tambe la haveu de conrar a hus de bon conrador, y nosaltres tanim de donar lo poder, y vos lo haveu de pegar com as cavar, podar, metgensar, et ette. sots pena de dits perguis.

Item es pacta que no pugau possar dins dita vinya ningun genero de bestiar axi de cabresta, llane, pell, et ette. sots pena del ban.

Item es pacta que a la fi de dit arrendament

tingau obligatio de tornar lo parell de bous, arade, iou y raja tot lo qual lo dia present vos donam estimat per setza lliures moneda de Mallorca y axi mateix haveu de tornar lo estim.

Item vos donam una mulla vella fumade estimade set lliures, le qual axi mateix haveu de tornar o pegar lo estim de ditas set lliures.

Item vos entregam quoranta carretades de fems posades en al camp estimades a reo de quatre sous per carretade les quals a la fi de dit arrendament tindreu obligatio, vos dit conductor, de treura an al camp, y se torneran estimar y sino arriban a lo estim de dits quatre sous per carretade pagareu lo que faltara, y si no bastan a ditas 40 carretades pagareu 4 sous per cade carretade que faltara, y si fais mes fems de ditas 40 carretades tot lo que sera vos pagarem los trebals que aurau prestats.

Item vos donam un carro armat stimat quinze lliures lo qual tindreu obligatio de tornar ala fi de dit arrendament opagar lo estim.

Item, y finalment es pacta que per preu y annua merçe de dit arrendament tindreu obligatio de donarnos y pagarnos cade any aldia de San Pere y San Pheliu (1) vint quarteres forment de vall lo araer, y vint lliures moneda de Mallorca.

Hanc itaque arrendamentum vobis dicto Gaia et vestris ut superius dictum est facimus pro ut melius ette. promitimus quilibet nostrum dicto tempore durante facere abere ette. et teneri quilibet nostrum dicto tempore durante de evictione ette. Pro quibus ette. obligamus quilibet nostrum bona ette. Renuntiamus libelli oblationi feriis et foro ette. Submi ette. et ego dictus Guilliermus Gaja his presens gratis ette. accepto dictum arrendamentum de dicta possessione ad dictum tempus per vos supra dictos mihi modo quo supra factum, et promitto illam bene culturare et annuam mercedem anno quolibet solvere in solutione supra dicta. Pro quibus ette. obligo bona ette. Renuntio libelli oblationi feriis et foro ette. Submi. ette. Ego Franciscus Bausa alias Xiscos dicte ville Sancti Joannis his presens gratis ette. promitto et me obligo principaliter, et in solidum solvere quolibet anno dictam annuam mercedem ut dictum est. Pro quibus ette. obligo bona ette. Renuntio

1 El 1.º de Agosto.

beneficis novarum constitutionum ette. legique et franquezie Majoricarum ette. et epistole divi Adriani ette. Renuntio libelli oblationi feriis et foro ette. Submi ette. large ette.

Testes in quorum presentia omnes firmanunt sunt Antonius Llobera ferrifaber et Jasintius Font dictus de Cuculuix, omnes dicte ville Sancti Joannis ette. Ego Michael Laurentius Company Chilurgus qui nomine et vice infrascripti notarii dictorum firmas accepi, die 13 novembriis anni 1707.

Huiusmodi copia concordat cum suo originali ex actis et notis meis mihi Michaelis Gacies autoritate Regia notarii publici Majoricensi in quo meum depingor signum ut ecce die 24 julii 1709. Sig.—num.

FRANCISCO OLIVER

15.

**PREDIOS O MASIAS DE NUESTRA VILLA
SEGUN EL LIBRO DEL CATASTRO DEL
AÑO 1665**

Encabeza la primera plana de dicho Catastro el acta siguiente:

Die a 15 setembre 1665.

Convocats y ajustats en casa de Bartomeu..... scrivá dels honorables Jurats de la present vila de Sant Joan el present any en dita vila ab companya dels taxadós ajunts per afecta de taxar tots los bens mobles y inmoebles dels particulars desta vila y propis de nostre universitat y particulars de aquella ab la forma acostumada.

Jurats: Juan Nicolau, Antoni Andreu Barseló, Climent Fiol, Juan Barseló menor Taxadós y ajunts de dins vila: Guillem Antich ab son ajunt Arnau Gayá, Pere Mallol ab son ajunt Climent Fiol de Amador, Raphel Miralles ab son ajunt Cosme Bausá, Raphel Fiol ab son ajunt Pere Antich.

Taxadós de fora: Antoni Amengual ab son ajunt Antoni Nicolau, Llorens Nicolau de Son Ramón ab son ajunt Matheu Mallol.

Tots congregats an dita casa presos primer son jurament per lo honorable Antoni Nicolau Balle Rey al se ha feta la estimació ab la forma acostumada.

Don Rafel Vari:	
Per la sua posesió El Pujol	5.000 Lliures
» » » » Son Genovart	4.700 »
4 botes grosas	80 »
2 mules y un carro	100 »
1 mul y mula y carro	100 »
Bous y vacas	50 »
2 eguas	50 »
200 ovelles	200 »
1 cavall	25 »
2 someras	16 »
	<hr/>
	10.321 Lliures

Antoni Nicolau, de Llorens:	
Per la sua posesió Son Font :	5.600 Lliures
2 muls	40 »
1 poltro	20 »
2 someras	12 »
100 ovelles	100 »
1 pullí	8 »
aynes de casa	25 »
	<hr/>
	5.805 Lliures

Al Sr. H. Poquet:	
Per la sua posesió de Orta	8.000 Lliures
Bestiar, bous, carro y parell	200 »
La sua posesió de Orteta	3.000 »
	<hr/>
	11.200 Lliures

Hereus de Pere Ferragut:	
Per Son Dexopta	1.000 Lliures
2 bous	30 »
una somera	5 »
aynes	10 »
	<hr/>
	1.045 Lliures

Vda. de Bartomeu Amengual:	
Per la posesió dita Lo Ostal	1.800 Lliures
Muli de Sanch	8 »
2 bous	30 »
2 someras	20 »
aynes de casa	10 »
	<hr/>
	1.868 Lliures

Guillem Font de Jasinto:	
Per la posesió dita Guguluix	1.000 Lliures
mula y mul	60 »
1 carro	20 »
1 somera	10 »

mulí de sanch	8 Lliures
aynes de la casa	10 »
	<hr/>
	1.108 Lliures

La Sra. Simonet:	
Per la posesió dita Ortella	13.000 Lliures
10 egos	50 »
	<hr/>
	13.050 Lliures

Juan Barseló, de Son Barseló:	
Per la sua posesió	2.200 Lliures
Parell de mul y mule	20 »
Altre mul jove	35 »
dues someras	16 »
aynes de casa	15 »
	<hr/>
	2.286 Lliures

Llorens Nicolau, de Son Ramón:	
Per la posesió dita Son Ramón:	7.500 Lliures
5 cortons a la Aucarí	200 »
1 cortó an el Cos	65 »
mitja an el Cos	80 »
Casa y trast de la vila	200 »
dos muls y un carro	80 »
dos egos	30 »
tres someras y una ruca	20 »
ua mulí y un caval	28 »
tres bous	30 »
dosentas ovellas y vint anyel·las	220 »
un cavall	20 »
	<hr/>
	8.473 Lliures

Rafel Mallol de la Roque:	
Per la sua posesió dita La Peja	550 Lliures
dos bous	30 »
dos muls y someras	50 »
un mulí de sanch	8 »
cuarenta ovelles	40 »
aynes de la casa	10 »
	<hr/>
	688 Lliures

Guillem Mallol de la Roca:	
Per la sua posesió	550 Lliures
1 mula	25 »
1 bota	10 »

mulí	8 Lliures
aynes de la casa	15 »
	<hr/>
	608 Lliures

Antoni Amengual:

Per la sua posesió	1.100 Lliures
un burro	10 »
un mulí	8 »
una bota congregyada	10 »
deu ovelles	10 »
5 lliures cens Antoni Bosch	62 »
1 lliure 8sous cens Juan Jaume	18 » 15 s.
14 sous Juan Portell	9 »
1 lliure 8 sous Pere Amengual	18 » 15 s.
1 lliure 13 sous Pere Vadell	20 » 15 s.
1 lliure 5 sous Juan Ribot	14 » 15 s.
1 lliure 5 sous Guillem Bosch	14 » 12 s.
Per aynes de la casa	15 »
	<hr/>
	1.311 Lliures

Steva Font:

Per la sua posesió	2.200 Lliures
2 bous y 1 burro	40 »
trenta ovelles	30 »
aynes de la casa	10 »
	<hr/>
	2.280 Lliures

Vda. de M. Amengual, de la Punta:

per la sua posesió	1.000 Lliures
un parell de bous y una vaca	25 »
una somera	10 »
aynes de la casa	5 »
	<hr/>
	1.040 Lliures

Vda. de Jaume Barseló:

per la sua posesió	300 Lliures
un parell de bous	15 »
dues someras	10 »
aynes de la casa	5 »
	<hr/>
	330 Lliures

Son Durán:

per dita posesió	4.000 Lliures
----------------------------	---------------

Matgí Bausá:

per la sua posesió	1.700 Lliures
un mulí de vent	40 »
un parell de muls y mula	80 »
un carro	25 »

dues botas congregyades y un cup	50 Lliures
un burro	8 »
aynes de casa	15 »
	<hr/>
	1.918 Lliures

El Calderés:

per el lloch armat de bestiar	15.500 Lliures
---	----------------

Son Baró:

per la posesió ab lo bestiar	15.500 Lliures
--	----------------

Don Antoni Sant-Joan:

per La Bastida	18.000 Lliures
--------------------------	----------------

Antoni Roig, de Soller:

per la sua posesió	3.700 Lliures
50 lliures cens	650 »
	<hr/>
	4.350 Lliures

Son Gual:

per dita posesió y bestiar	7.000 Lliures
--------------------------------------	---------------

La Sra. Dona Juliane:

Son Brondo y bestiar (1)	22.800 Lliures
------------------------------------	----------------

El Sr. Jeroni Alemany:

per la posesió dita Carrutja	8.000 Lliures
--	---------------

La Vda. de Mt. Munar, del Pujol:

per la sua posesió	8.000 Lliures
un parell y carro	100 »
cinquanta ovelles	50 »
una somera	10 »
una ego	40 »
les botes	40 »
un mulí	8 »
aynes de casa	25 »
	<hr/>
	8.273 Lliures

Mateu Gomila:

per la sua posesió	1.100 Lliures
aynes de la casa	5 »
	<hr/>
	1.105 Lliures

Mayá:

per la posesió	12.000 Lliures
--------------------------	----------------

(1) En un Catastro sin fecha, pero más antiguo, figura el predio Ses Algorfés de Son Brondo, valorado en 3.000 Libras, moneda de Mallorca.